

Interakcije z asistenco živali

AAI

Predlogi aktivnosti v
šolskem okolju

KAZALO

STRAN

3	Katere živali lahko uporabimo za interakcije z asistenco živali?
4	Splošni pomisleki pri uporabi živali pri otrocih
5	Aktivnosti s psi
6	Psi in njihove značilnosti
7	Aktivnosti z mačkami
8	Aktivnosti s konji
9	Aktivnosti z morskimi prašički in zajci
10	Aktivnosti z majhnimi glodavci
11	Aktivnosti s pticami in z ribami
12-13	Aktivnosti z živalmi na kmetiji
13	Aktivnosti z dvoživkami in plazilci

Katere živali lahko uporabimo za interakcije z asistenco živali?

Veliko različnih živali se lahko uporablja v terapevtske namene. Najpogosteje uporabljene in priljubljene so psi in konji, pa vendar so tudi mačke, zajci, morski prašički, majhni glodavci, živali na kmetiji, ptice in ribe, tudi plazilci in dvoživke primerni za te namene.

Za razred ali šolsko okolje so primerne manjše živali, izleti na bližnjo kmetijo ali v konjušnico pa omogočajo lažjo uporabo večjih živali, kot so konji ali domače živali. Vse zagotavljajo korist za otroke.

Najbolj pomembna stvar pri izbiri živali za uporabo v AAI je razmislek o vrsti interakcij, prednosti, ključni cilji obravnav ter zagotovitev pripravljenosti živali za planirane aktivnosti.

Splošni pomisleki pri uporabi živali pri otrocih

Kljub vsem koristim uporabe živali v razredu obstaja tudi nekaj opaznih skrbi glede živali v tako tesnem stiku z otroki. Obstaja več pomembnih vidikov, ki jih je treba upoštevati pri pripravi AAI, da se zagotovi varno in pozitivno okolje tako za otroke in živali. VEDNO moramo biti pozorni na počutje otrok IN živali.

Priprava izvajalca

- Razumeti potencialne koristi interakcij z živalmi za posameznike ali ciljne skupine.
- Odločiti se za ključne cilje in dejavnosti, ki jih spodbujajo.
- Biti dobro informirani o izbrani živali z zbiranjem informacij o pasmi in živali kot posamezniku (poznati žival pred spoznavanjem z otroki).
- Vedeti, kako prepoznati in spremljati stres pri živali (po potrebi zagotoviti premor za žival, odstranitev ali sprememba okolja/stresorja).
- Sposobnost prepoznavanja znakov zdravja in bolezni, zlasti zoonoze (bolezen živali, prenosljiva na ljudi).
- Ustrezna oblačila (po potrebi zaščitna obleka, izogibati ohlapnih materialov in nakita).

Priprava živali

- Oceniti žival vnaprej in dan pred interakcijo.
- Privaditi žival na okolje, kjer se bodo aktivnosti odvijale.
- Primerno pripraviti živali za aktivnosti.
- Poskrbeti, da je žival primerno vzdrževana (cepljena, družabna in šolana).

Priprava okolja in otrok

- Pripraviti okolje, zagotoviti varnost za živali (evakuacijska pot, ovire, nevarni predmeti).
- Pripraviti opremo, ki se bo morebiti uporabljala.
- Seznaniti in pripraviti otroke na interakcije, upoštevati skrbi in razlike, pa tudi predhodne izkušnje.
- Držati se sanitarnih predpisov in biti pozoren na osebno higieno (umivanje rok pred in po interakcij itd.).

Aktivnosti s psi - 'D'

D1 Hranjenje z dobrotami

D2 Drgnjenje in božanje

D3 Usposabljanje s pomočjo nagrajevanja (vključno z usposabljanjem na kliker)

D4 Kontrolirana igra z igračkami

D5 Ljubkovanje

D6 Pomoč pri striženju nohtov

D7 Namestitev ovratnice in povodca

D8 Sprehod

D9 Delo z ovirami

D10 Skrivalnice (iskanje priboljškov, igrač ali otrok)

D11 Branje

D12 Priprava večerje v skledo ali polnjenje posode z vodo

D13 Štetje tačk /prstov

D14 Opazovanje razlik (velikost, oblika, barva)

D15 Tehtanje

D16 Slikanje s tačkami

D17 Oblačenje

D18 Skeniranje mikročipa

D19 Prevez

D20 Zdravniški pregled

D21 Spodbuda igre vlog

D22 Branje identifikacijske kartice

D23 Razumevanje telesne govorice

D24 Skrb za pasje stranišče

D25 Opazovanje vedenja psa

Psi in njihove značilnosti

Vse živali so koristne pri terapijah, vendar so psi kot človekov najboljši prijatelj tisti, ki ponujajo nekaj povsem edinstvenega. Čeprav se lahko usposablja vse živali, ima moderator veliko možnosti za edinstveno in dinamično uro z dobro usposobljenim psom.

Zelo pomembno je, da je usposabljanje, ki temelji na načelih pozitivne okrepitve, to pomeni, da so psi (ali katerakoli druga žival) nagrajeni za stvari, ki jih storijo prav. Nepravilno ravnanje se ne sme nikoli pozitivno kaznovati s fizičnimi sredstvi (tepež, pljuskanje ali celo kričanje), to bo žival naredilo prestrašeno in občutljivo. Konec koncev s takšnim ravnanjem spravljamo v nevarnost ljudi (otroke), saj se živali, ki so ustrahovane, v kritičnih situacijah zatekajo k agresivnim odzivom.

Živali, ki se uporabljajo v terapevtskih programih, morajo biti dobro pripravljene na okolje, ljudi in načrtovane dejavnosti. To je mogoče doseči s skrbnim vzgajanjem in šolanjem v mladosti, ki omogoča privajanje na dražljaje in situacije, ki potencialno lahko vznemirijo žival. Naloga moderatorja je, da te dražljaje prepozna, zmanjša ali celo prepreči, znati pa mora v stresnih situacijah pravilno reagirati tako za žival kot tudi za otroka.

Če želite dodati raznolikost in novost na AAI terapijah, pse lahko naučite naslednje (ni zaključen seznam):

- iskanje (otrok ali predmetov),
- zapuščanje/priklic,
- izpuščati predmete v roko, vedro, škatlo ali podobno,
- lajanje na ukaz-štetje ali da/ne odgovori,
- dreganje z gobčkom za pozornost,
- dajanje tačke in uporaba tačke za dotik stvari,
- vlečenje stvari,
- skakanje na ovire ali preskakovanje,
- plezanje pod ovirami,
- slikanje

in še veliko več!

Aktivnosti z mačkami - 'C'

C1 Hranjenje z dobrotami

C2 Drgnjenje in božanje

C3 Usposabljanje s pomočjo nagrajevanja (vključno z usposabljanjem na kliker)

C4 Kontrolirana igra z igračkami

C5 Ljubkovanje

C6 Izdelava igrače za mačke

C7 Opazovanje in kopiranje vokalizacijo mačke

C8 Opazovanje in posnemanje gibanja mačke

C9 Vezava začasne ovratnice na mačka

C10 Priprava mačke za potovanje (mačji box) ali mačjo posteljo

C11 Branje

C12 Priprava večerje v skledo ali polnjenje posode z vodo

C13 Čiščenje in priprava mačjega stranišča

C14 Opazovanje razlik (velikost, oblika, barva)

C15 Uporaba mačka kot "tihožitje" (barve, motiv, model itd.)

C16 Naučiti se pravilno dvigniti mačko

C17 Dati preventivno zdravljenje parazitov ("na kraju samem")

C18 Skeniranje mikročipa

Aktivnosti s konji - 'H'

H1 Priprava in hranjenje z dobrotami (npr. korenje)

H2 Drgnjenje in božanje

H3 Usposabljanje s pomočjo nagrajevanja (vključno z usposabljanjem na kliker)

H4 Kombinacije vaj (sedi/leži na konju z in brez premikanja)

H5 Ljubkovanje

H6 Čiščenje kopit

H7 Sedlanje konja (uzda in vodilna vrv)

H8 Vodenje

H9 Delo z ovirami (vodenje ali jahanje)

H10 Sedlanje konja (sedlo in uzde)

H11 Branje

H12 Priprava hrane in dajanje vode v vedra

H13 Štetje-noge/rep/ušesa

H14 Opazovanje razlik (velikost, oblika, barva)

H15 Ocenjevanje teže

H16 Barvanje konja

H17 Spletanje konjske grive

H18 Skeniranje mikročipa

H19 Čiščenje boksa

H20 Učenje točk konja

H21 Vežanje konja

H22 Polnjenje mrež s senom

H23 Okraševanje boksa

H24 Čiščenje žebličkov

H25 Opazovanje vedenja

Aktivnosti z morskimi prašički in zajci - 'G'

G1 Hranjenje (npr. s korenjem in drugo zelenjavo)

G2 Drgnjenje in božanje

G3 Čiščenje kletke

G4 Nabiranje trave in druge primerne stelje

G5 Ljubkovanje

G6 Pomoč s striženjem nohtov

G7 Natikanje opornic in vodil

G8 Opazovanje in posnemanje gibanja

G9 Poslušanje, razumevanje in komuniciranje

G10 Priprava ovire/obogatitve (predori, skoki in skrivalnice)

G11 Branje

G12 Priprava hrane v skledo

G13 Polnjenje posodice za vodo

G14 Opazovanje razlik (velikost, oblika, barva)

G15 Tehtanje

Aktivnosti z manjšimi glodavci (hrčki, miši, podgane) - 'R'

R1 Hranjenje z dobrotami

R2 Drgnjenje in božanje

R3 Čiščenje kletke

R4 Nabiranje in pripravljane stelje

R5 Ljubkovanje

R6 Opazovanje aktivnost v žogi ali na kolesu

R7 Merjenje kletke, izračun prostornine ...

R8 Merjenje dolžine repa, računanje odstotka celotne dolžine telesa

R9 Pripravite začasno bivališče (npr. škatlo z luknjami)

R10 Priprava ovire/poligona (predori, skrivalnice)

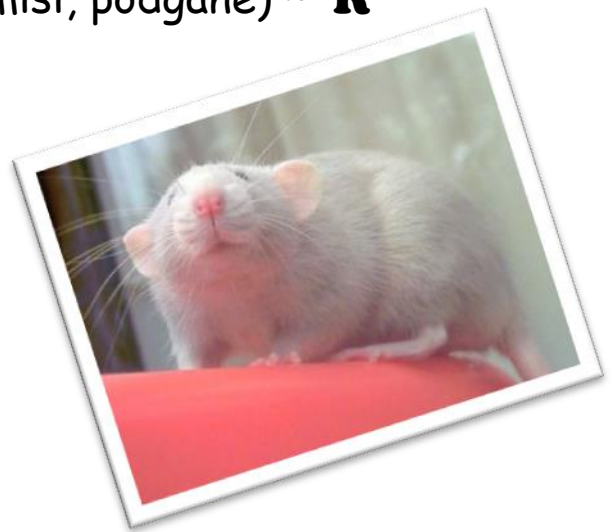
R11 Zgraditi mrežo predorov/labirint; merjenje časa živali, kako hitro pride do cilja

R12 Prenos hrane v skledo ali hranjenje

R13 Polnjenje posodice za vodo

R14 Opazovanje razlik (velikost, barva itd.)

R15 Poglej taksonomske razvrstitve, kako tesno so glodavci povezani

Aktivnosti s pticami (v kletki) in ribami - 'B'

PTICE

- B1 Hranjenje (posladki ali semena)
- B2 Priprava vode (pijačo ali kad)
- B3 Usposabljanje z uporabo hrane – nagrade
- B4 Očistiti ohišje
- B5 Poslušajte ptičjo vokalizacijo/pesmi
- B6 Pripravite hranilne obogatitve (semena v različnih oblikah ali sadne kebabe)
- B7 Merjenje kletke; pripraviti brusni papir in prilagoditi
- B8 Izmeriti razpon kril

RIBE

- B9 Izračunaj obseg rezervoarja
- B10 Zabeleži temperaturo rezervoarja skozi določeno obdobje
- B11 Hranjenje rib, vključno z zapisovanjem, kako dolgo traja hranjenje
- B12 Opazovanje plavanja rib, posnemati
- B13 Odstraniti in pospraviti mrtve ribe
- B14 Opazovanje razlik (velikost, oblika, barva)
- B15 Očistiti rezervoar

Aktivnosti z živalmi na kmetiji (krave, prašiči, ovce, koze, perutnina) – 'F'

Ker je manj verjetno, da bi te živali našli v razredu, aktivnosti z domačimi živalmi niso bile zastavljene s ključnimi cilji na sprednji strani knjižice. Ko povezovalec obvlada oblikovanje sej s ključnimi cilji v razredu, je pričakovati, da bo sposoben s spodnjimi aktivnostmi narediti enako.

KRAVE

F1 Molzenje

F2 Pregled črede (štetje in preverjanje znakov zdravja)

F3 Seljenje/zbiranje

F4 Oralno doziranje (priprava zdravil)

F5 Odmerjanje (ektoparazi – zdravljenje)

F6 Branje oznak/zmrzovanja blagovne znamke/označevanje ušes

F7 Čiščenje dvorišča/letvic

F8 Čiščenje in stelja

F9 Hranjenje (obrok ali silaža)

F10 Hranjenje teleta na stekleničko (glej tudi F22)

PUJSI

F11 Priprava hrane (obrok in posladki)

F12 Božanje

F13 Kopanje prašiča

F14 Ustvarjanje terena za valjanje

F15 Poslušanje vokalizacije

F16 Priprava priboljškov (kroglice, jabolka na vrvici ...)

F17 Premikanje prašičev (uporaba plošč)

F18 Premikanje prašičev (z vedrom hrane)

F19 Prašičje dirke

F20 Iskanje zakladov/priboljškov

OVCE/KOZE

F21 Pregled črede (štetje in preverjanje znakov zdravja)

F22 Odstranjevanje rogov mladičkom (teleta tudi)

F23 Hranjenje jagnjeta/otroci

F24 Opazovanje/poskus striženja

F25 Opazovanje nege stopal pri ovcah

F26 Odmerjanje tekočin

- F27 Hranjenje – obrok
- F28 Hranjenje – paša
- F29 Opazovanje skeniranja ovc
- F30 Lovljenje ovce/koze

PERUTNINA

- F31 Hranjenje – sipanje zrn
- F32 Zbiranje jajc
- F33 Striženje peruti
- F34 Opazovanje vedenja in vokalizacije
- F35 Lovljenje in pestovanje

Aktivnosti z dvoživkami in plazilci - 'A'

- A1 Priprava akvarija/terarija/vivarija (tank, substrat in dodatki)
- A2 Priprava osvetlitve za bivališče
- A3 Priprava ogrevanja za bivališče
- A4 Spremljanje temperature
- A5 Hranjenje (pogosto žive nevretenčarje ali mrtve miši/piščance)
- A6 Spoznavanje opozorilnih signalov (barve nevarnosti in opozorilni zvoki)
- A7 Ravnanje s plazilci (male kače, kuščarji, želve)
- A8 Zajemanje žabe, krastače, pupkov in močeradov z mrežo
- A9 Skrb za žabje drste; oceni števila, na varnem pred ribami roparicami
- A10 Skrb za paglavce; razumevanje metamorfoze
- A11 Opazovanje gibanja
- A12 Opazovanje prikrivanja
- A13 Valjenje in inkubacija jajc
- A14 Zbiranje kož plazilcev
- A15 Merjenje dolžine kače, primerjati z dolžino/višino vivarija

